

Täna mälestatakse 80 aasta möödumist juuniküüditamisest

14.06.2021. **Täna, leinapäeval, mil möödub 80 aastat juuniküüditamisest, mälestatakse Maarjamäel Eesti kommunistiohvrite memoriaalis enam kui 10 000 selle terrorioperatsiooni ohvrit ning kõiki Nõukogude võimu tegevuse tagajärjel hukkunud Eesti inimesi.**

Kell 15.15 avatakse Eesti kommunistiohvrite memoriaali nimekoridoris uued nimetahvlid 250 nimega. Nende 250 inimese saatus on selgunud Eesti Mälu Instituudi uurimistöö ja lähedastega tehtava koostöö käigus pärast memoriaali avamist. Nimeplaatide avamisel kõnelevad Eesti Mälu Instituudi juhatuse liige Meelis Maripuu ning Veeve Kalme, kelle mitu pereliiget küüditati Siberisse.

Kell 16 toimub leinapäeva mälestustseremoonia Maarjamäel Eesti kommunistiohvrite memoriaalis. Kõnelevad president Kersti Kaljulaid, justiitsminister Maris Lauri, Läti suursaadik T.E. Raimonds Jansons, Eesti Memento Liidu juhatuse esimees Arnold Aljaste ja Eesti Üliõpilaskondade Liidu juht Eleri Pilliroog. Mälestuspalvuse peab EELK peapiiskop Urmas Viilma. Küüdituluulet loeb Merle Palmiste. Igaüks saab asetada memoriaalile lilli, pärgi ja küünlaid.

Kümme minutit enne tseremoonia algust asetavad Eesti kaadriohvitseride mälestusmärgile pärja kaitseminister Kalle Laanet ja Kaitseväe juhataja kindralleitnant Martin Herem.

„Iga-aastaselt selgub mitme nimetahvli jagu kommunistliku terrori ohvrite saatusi, mis varem olid teadmata. Oma pereloo uurimine on paljudele eesti peredele traditsiooniks. Eesti Mälu Instituut ootab väga Eesti inimestelt andmeid represseeritud lähedaste ja teiste isikute kohta, mis võimaldab meil täpsustada andmeid e-memoriaalis ja lisada uusi nimesid mälestuskoridori. Lähimineviku rasket kogemust teadvustades hoiame ajalootõde ning väärtustame inimlikkust ja vabadust,“ ütles Eesti Mälu Instituudi juhatuse liige Sergei Metlev.

Soovijad saavad kontrollida oma sugulaste andmeid ning edastada uut teavet Eesti Mälu Instituudi [hallatavas e-memoriaalis](#) [1].

Kell 17.00 järgneb tseremooniale vabaõhukontsert. Lauljad Ott Lepland ja Liisi Koikson esitavad armastatud eesti laule, teiste seas „Ilus oled, isamaa“, „Mis maa see on“, „Ärkamise aeg“ jt.

Päeva jooksul asetavad hukkunud riigiametnike mälestuseks Liiva kalmistul pärjad justiitsminister Maris Lauri, Läti suursaadik T.E. Raimonds Jansons, riigi peaprokurör Andres Parmas, kaitsepolitsei ameti peadirektor Arnold Sinisalu ning Tallinna Linnavolikogu aseesimees Helve Särkava. Kaitseväe ja Kaitseliidu ühispärja asetavad Kaitseväe küberväejuhatuse ülem kolonel Andres Hairk ja Kaitseliidu Harju malev pealik kolonelleitnant Eero Kinnunen.

14. juunil kell 12 helisevad üle kogu Eesti kirikute kellad.

14. juuni varahommikust hilisõhtuni meenutab Inimõiguste Instituudi algatusel Tallinnas Vabaduse väljakul avatud „[Pisarate vagun](#)“ [2] eesti luuletajate loomingu toel 80 aasta möödumist sellest, kui Nõukogude okupatsioonivõimud küüditasid Eestist Siberisse 10 000 inimest. Jüri Üdi, Marie Underi, Henrik Visnapuu, Kalju Lepiku ja Thavet Atlase luuletusi esitavad virtuaalselt näitlejad Helena Maria Reisner, Merle Palmiste, Kaspar Velberg ja Rein Oja, muusikalisi meenutusi esitab Toomas Lunge.

Okupatsioonide ja vabaduse muuseum Vabamu on juuniküüditamise mälestuspäeva puhul erandkorras avatud ka esmaspäeval. Huvilised on oodatud ekskursioonile Vabamu püsinäituse teemaruumi „Ebainimlikkus“, kus kõneletakse küüditamisest isiklike lugude kaudu. Registreeruda saab [Vabamu kodulehel](#) [3].

Leinapäeval mälestab Eesti kõiki Nõukogude okupatsioonivõimude poolt represseeritud ja okupatsioonivõimude tegevuse läbi hukkunud inimesi. Eesti kaotas okupatsioonivõimu terrori, võõrriikide alustatud sõja ja põgenemiste tagajärjel ligi 200 000 inimest, iga viienda oma veidi üle

Täna mälestatakse 80 aasta möödumist juuniküüditamisest

Avaldatud veebilehel Eesti Kohtuekspertiisi Instituut (<https://www.ekei.ee>)

miljonist elanikust.

Mälestuspäeva sündmusi korraldavad Inimõiguste Instituut, Eesti Mälu Instituut, Justiitsministeerium, Eesti Üliõpilaskondade Liit, Eesti Õpilasesinduste Liit, Eesti Noorteühenduste Liit, okupatsioonide ja vabaduse muuseum Vabamu, Eesti Memento Liit ning represseeritute mälestusorganisatsioonid.

Allikas URL:

<https://www.ekei.ee/et/uudised/tana-malestatakse-80-aasta-moodumist-juunikuuditamisest>

Lingid:

[1] http://www.memoriaal.ee/?fbclid=IwAR2qcKkbF108A-IX5p_vljEAjbBpzUPfSBQODftqBTmsLYTS6p43rLnoHQA

[2] <https://juunikuuditamine.eihr.ee/?fbclid=IwAR3o7VjldsrtrXgqTga6KAqRksJkd8wNbIGWc1AAsKoAlvliolMyroV8bfl>

[3] <https://vabamu.ee/mis-toimub/sundmused/juunikuuditamise-malestuspaeva-ekskursioon>